

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.10.2017 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[АИКБ](#)

✓ ПРЕПОРЪКИ НА АИКБ КЪМ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ ЗА 2018 Г.

На свое заседание Управителният съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обсъди [препоръки по проекта на Държавен бюджет на страната за 2018 г.](#)

На основата на вече проведено [допитване сред своите членове](#) най-представителната на национално равнище работодателска организация, която обхваща 3/4 от икономическите дейности в страната, потвърждава прогнозата на правителството за ръст на икономиката през следващата година. Според експерти на Асоциацията българската икономика може да нарасне през 2018 г. между 3.8 и 4.2%. Пълният текст на препоръките по проекта на Държавен бюджет на Република България за 2018г., както и анкетата сред членовете на АИКБ може да намерите в [прикачените файлове](#).

На днешното си заседание ръководството на Асоциацията на индустриалния капитал в България номинира [д-р Милена Ангелова](#) за поста вицепрезидент на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР) с мандат до 2020 г. Д-р Ангелова е вицепрезидент на СЕЕР от 2012 г. Като член на СЕЕР и официален партньор в социалния диалог на Европейската комисия, Асоциация на индустриалния капитал в България поддържа редовни контакти с институциите и консултативните комитети на Европейския съюз, участва в изготвянето и променянето на регламенти, директиви и други законодателни актове, формиращи европейския бизнес климат.

[БТА](#)

✓ УС на АИКБ е обсъдил препоръки по проекта на Държавен бюджет на страната за 2018 г.

На свое заседание Управителният съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България обсъди препоръки по проекта на Държавен бюджет на страната за 2018 г., съобщиха от асоциацията. На основата на вече проведено допитване сред своите членове работодателската организация, която обхваща ¾ от икономическите дейности в страната, потвърждава прогнозата на правителството за ръст на икономиката през следващата година. Според експерти на Асоциацията българската икономика може да нарасне през 2018 г. между 3.8 и 4.2%.

[News.bg](#)

✓ Икономиката ни може да се увеличи до 4.2% до 2018 г.

Българската икономика може да нарасне между 3.8 и 4.2% през 2018 г. Това смятат експерти на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), съобщиха от асоциацията.

По-рано през деня членовете на Управителният съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обсъдиха препоръки по проекта на Държавен бюджет на страната за 2018 г.

От организацията номинираха д-р Милена Ангелова за поста вицепрезидент на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР) с мандат до 2020 г. Д-р Ангелова е вицепрезидент на СЕЕР от 2012 г.

[Newsmaker.bg](#)

✓ АИКБ: 70 процента от обществените поръчки у нас са нагласени

70 процента от обществените поръчки в България са нагласени според оценка на бизнеса. Това обяви председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. Той отбеляза, че борбата с корупцията, която е една от спънките в развитието на бизнеса у нас, била оставена на политиките и гражданския сектор, но нямало видим напредък.

„Прогнозираният ръст, който се очаква от порядъка на близо 4% на БВП, ние го оценяваме като реалистичен – той би могъл да бъде и по-висок, ако се решат трите важни проблема пред развитието на бизнеса или ако има съществен напредък – липсата на човешки ресурси, административните тежести и нивото на корупция“, изтъкна Велев пред БНР.

По отношение на програмата за намаляване на административната тежест, обявена от правителството, той отбеляза, че тя се движела в добро темпо.

По въпроса за недостига на квалифицирани кадри в икономиката Велев обясни, че човешки ресурси липсват по няколко причини, като най-главната от тях била емиграцията.

Като отбеляза, че няма необходимост от кардинална промяна в политиката по доходите у нас, Васил Велев повтори тезата на работодателите, че доходите растели по-бързо от икономиката и по-бързо от производителността на труда.

По думите му, България била сред първите 30 процента от държавите в света според размера на доходите.

„И е крайно време да престанем да се овайкваме колко сме бедни и как някой трябва да ни даде. Трябва да насърчим политиките, които водят до стремеж за повишаване на образование и квалификация, стремеж за полагане на един по-производителен труд, който да доведе до по-високи ръстове и по-високи възнаграждения, а не политики, които демотивират хората, които ги оставят в позата на протегната ръка към държавата“, подчерта представителят на работодателите.

Капитал

✓ Очакванията за българската икономика се подобряват

Редица институции вече публикуваха есенните си прогнози, според които 2017 г. ще бъде по-силна от предходната

Добрите данни за износ, потребление и за пазара на труда през първата половина на годината накараха повечето анализатори да ревизират нагоре прогнозите си за развитието на българската икономика през 2017 г. Очакванията са добрите новини да продължат и през следващата заедно с повишените числа за ръста на световната икономика. Това показват публикуваните през последните десетина дни макроанализи на няколко местни и международни институции.

Най-ниската публична прогноза за ръста на БВП през тази година е за 3.6%, а за следващата - 3.2%. Анализаторите предвиждат и раздвижване при инвестициите, които доскоро бяха липсващият двигател.

Масови ревизии нагоре

Най-големите оптимисти са Министерство на финансите (МФ) и Райфайзенбанк, които залагат на ръст на БВП от 4% за тази година. Ревизията в прогнозата на финансовото ведомство е с 1 процентен пункт нагоре спрямо пролетта на тази година. Същевременно Уникредит Булбанк, които бяха с най-високите очаквания през пролетта (3.6%), повишават нагласите си минимално - едва с 0.1 пр.п. Анализът на банката обаче е изготвен преди ревизията на числата за БВП за 2016 г. и първата половина на 2017 г. от страна на НСИ. Българската народна банка и Международния валутен фонд също промениха прогнозите си в посока нагоре - със съответно 0.8 и 0.7 пр.п. до 3.6%.

Все още не е излязла есенната прогноза на еврокомисията. През пролетта ЕК остави без промяна очакванията си за българската икономика (2.9% ръст през 2017 г.) и вероятно в есенния доклад ще има повишение. Допълнително би трябвало да бъде отразена и ревизията на НСИ. Промяната е с 0.5 процентни пункта нагоре за 2016 г. до ръст на БВП от 3.9% спрямо публикуваните през март предварителни годишни стойности на показателите. Разбивката по компоненти показва, че ускорението идва предимно от подобрене при потреблението и износа. В същото време инвестициите дърпат растежа надолу още повече.

Леко забавяне през 2018 г.

Повечето институции прогнозираят леко забавяне на растежа през 2018 г. Най-голям оптимист отново е Министерство на финансите с 3.9% ръст на БВП. Подобна е и прогнозата на Уникредит Булбанк.

Сходни са и очакванията на бизнеса - от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обявиха, че техните членове предвиждат през 2018 г. българската икономика да порасне с между 3.8 и 4.2%.

Какво движи растежа?

През първата половина на тази година основният двигател на икономическия растеж беше потреблението на домакинствата. Очакванията на анализаторите са тенденцията да продължи и през следващата година.

Голямата въпросителна отново са инвестициите. Според Уникредит Булбанк например 2017 г. е загубена по отношение на усвояването на средствата от ЕС. Ръст на инвестициите в икономиката, движен от частния сектор, все още предстои, коментира и икономическият анализатор на Райфайзенбанк Емил Калчев в редовния месечен обзор на банката.

Като цяло всички компоненти на БВП ще се движат нагоре с изключение на нетния износ. Експортът, който през последните години се представя добре, няма да спре да расте, но нетният му принос към икономиката ще намалява в резултат на силното вътрешно търсене, което ще ускори вноса на стоки и услуги.

Анализаторите продължават да сочат като основни предизвикателства пред икономиката влошената демография, растящото напрежение на пазара на труд от липсата на квалифициран персонал за фирмите, несигурна външна среда. Към тях се добавят и промени на международните цени на петрол, храни и метали.

Investor.bg

✓ **Лидия Шулева: Задължителната добавка за стаж е безкрайна отживелица**

Проблемът е, че се създават излишни затруднения от калкулативен характер в предприятията, коментира бившият вицепремиер

Много остарели неща продължават да се отстояват и следва да бъдат преразгледани - неща, които са в Кодекса на труда още от 50-те години на миналия век. Това заяви Лидия Шулева, бивш вицепремиер, в ефира на Bloomberg TV Bulgaria.

По думите ѝ неща като задължителна добавка за стаж е безкрайна отживелица, при положение, че в момента всички съвременни фирми предлагат цялостни социални пакети на своите работещи.

„Проблемът е, че се създават излишни затруднения от калкулативен характер в предприятията, които искат да бъдат изрядни по отношение на документацията. Започват да правят най-различни сложни изчисления, за да влязат в този бюджет, който са определили за възнагражданието на съответната позиция. От това никой няма полза“.

Според нея парадоксалното е, че тези добавки са отпаднали за държавния сектор.

„Ако синдикатите бяха толкова силни, да бяха настоявали тези добавки да останат в държавния сектор, а не в частния, което е абсурдно“.

Именно затова Шулева смята, че е крайно време добавката за стаж да отпадне.

„Не прави чест на правителството, че не застава на страната на работодателите, а продължава да държи една просиндикална позиция по този въпрос“.

✓ **Умна инвестиция ли са депозитите?**

Влоговете носят сравнително нисък риск, не изискват активно управление и умения

Според актуалните данни на Българската народна банка (БНБ) към юни 2017 г. че българските домакинства държат спестявания под формата на влогове в размер над 45,8 млрд. лв. Това са близо 50% от brutния вътрешен продукт на България за предходната година.

Но тези числа не са ни нужни, за да определим депозитите като едни от любимите методи за инвестиция от българите. Достатъчно е просто да се огледаме, да попитаме няколко познати и приятели как държат парите си и (стига да получим честен отговор) сами ще достигнем този извод.

Но защо депозитите са толкова предпочитани? И наистина ли са толкова добра инвестиция?

Да преминем набързо през основите. Какво са депозитите? Влагате спестените си средства в избрана от вас банка, която избира как да ги използва – например, за да ги предостави като кредити на други домакинства или бизнеси. В замяна вие получавате лихва.

За да оценим влоговете като инвестиция, както всяка друга такава, трябва да ги погледнем двустранно, претегляйки очакваната им доходност спрямо риска, който носят.

Един от аргументите в полза на депозитите е сравнително ниският риск - те попадат под защитата на Фонда за гарантиране на влоговете в банките. От друга страна, поставяйки всичките си спестени средства в банка, вие носите изцяло нейния риск. Ако банката изпитва затруднения, вашите средства ще бъдат застрашени. Случилото се с КТБ (1) преди няколко години е пресен пример за това.

Като друг плюс на влоговете си заслужава да отбележим, че те не изискват активност, нито някакво дълбоко разбиране за света на финансите. Изключително лесно е човек да депозира парите си.

Каква възвръщаемост можем да очакваме, ако вложим парите си в депозит?

Официалните данни на БНБ сочат, че към края на юли 2017 г. средният лихвен процент по срочните депозити до 1 година е паднал до 0,21%, при 0,57% за същия период на предходната година. А към момента на написването на тази статия, 0,82% е максималната годишна доходност, която можете да получите от срочен депозит в България. (2)

Ниска доходност, меко казано, особено когато включим инфлацията като фактор. Класическото определение за инфлация е общо увеличение на цените на стоките и услугите.

Погледнато исторически, НСИ (3) отчита увеличение на цените за последните 12 месеца от 1,3% в България. Това означава, че ако този темп се запази, а вие сложите парите си на най-доходоносния депозит в България, след 1 година парите ви ще са загубили от покупателната си сила въпреки получената лихва.

Да обобщим дотук. Влоговете носят сравнително нисък риск, не изискват активно управление и умения. Но често доходността им е прекалено ниска. А когато я съпоставим с инфлацията, опасно клони към нулата. Има доста по-добри начини човек да инвестира парите си, а на самите депозити може да се гледа по-скоро като на краткосрочно решение.

Капиталовите пазари са повече от добра инвестиционна алтернатива на влоговете. Ако не сте сигурни какво точно представляват т.нар. капиталови пазари, мислете за тях като за платформа, която свързва инвеститорите с бизнеса.

Вие притежавате пари и желаете тяхната стойност да се увеличава. Бизнесите пък винаги имат нужда от средства, за да разрастват дейността си: да достигат нови пазари и да създават нови продукти и услуги, например. Чрез капиталовите пазари вие можете да станете инвеститор в бизнес, в чиято стойност вярвате.

Ако с течение на времето този бизнес е успешен и се разраства, стойността на вашата инвестиция също ще се увеличава. Притежавайки акции, имате право също и на периодично получаване на дивиденди, което ви дава възможност за още по-висока доходност.

Разбира се, ако прогнозата ви не се реализира и бизнесът, в който сте вложили пари, се развива неблагоприятно, инвестицията ви ще пострада, губейки от стойността си.

Възможно е да инвестирате на капиталовите пазари и чрез т.нар. борсови индекси. Индексите следят цената на определен сегмент от стоковата борса. Да вземем за пример американския Standard & Poor's 500 (S&P 500). Това е изключително популярен индекс, който включва в себе си 500-те най-големи компании в САЩ и представлява около 80% от общата стойност на американските капиталови пазари.

Инвестирайки в този индекс, вие показвате увереност, че икономиката на САЩ ще продължи своето развитие и занаяпред. Индексът S&P 500 (както и почти всички други индекси) дава право и на дивиденди. Когато компания, включена в него, обяви плащане на дивиденди, вие също ще получите дивидент.

Забележете, че инвестирайки в индекс, вие вече няма защо да се притеснявате, ако индивидуална компания не се представя добре, тъй като индексът обхваща цели 500. Рискът ви намалява значително, а доходността никак не е за подценяване. От създаването си през 1957 г., S&P 500 реализира около 10% средна годишна доходност.

Включената диверсификация прави индексите подходящи за инвеститори, които не желаят да следят прекалено отблизо капиталовите пазари, но все пак искат да постигнат добра доходност.

Разбира се, капиталовите пазари могат да бъдат нестабилни. Те се влияят от различни фактори като икономическата обстановка, геополитиката и, най-вече, индивидуалното представяне на самите компании.

В долния пример (4) ще намерите сравнение на доходността на срочни депозити в България с три от най-популярните индекси, следящи движението на капиталовите пазари в САЩ и Германия (DAX).

Избрани са различни продължителности, които демонстрират цикличността на капиталовите пазари, обхващайки и една от най-мощните рецесии – световната финансова криза от 2008 г. Както ще видите, дори тя не попречи на едни от най-стабилните индекси да отбележат сериозна доходност в последните 15 години.

Период	Доходност на срочен депозит в България	Доходност на S&P 500	Доходност на Dow Jones 30	Доходност на DAX
1 година	0,2 %	17,4%	21%	20,8%
10 години	53,5%	147%	151,5%	95,2%
15 години	74,5%	222,7%	231,5%	259,9%

Един от начините да инвестирате в капиталовите пазари е чрез инвестиционна сметка DeltaSMART. Нова услуга от DeltaStock, водещ български инвестиционен посредник, лицензиран от Комисията по финансов надзор, с близо 20 години опит на пазара. Поради инвестиционния профил на сметката, тя няма никакви комисиони и такси за поддръжка.

Освен това всичко става онлайн, с един клик, в лесна за употреба платформа, достъпна на компютър, таблет или телефон. Можете да следите състоянието на сметката си и бързо да реагирате на фирмени новини, финансови отчети или правителствени изявления, които влияят върху цените.

DeltaSMART предлага на притежателите си голямо разнообразие от финансови инструменти, в това число акции на повече от 700 световни компании, 24 борсови индекса, 45 ETFs(5), злато и сребро.

Научете повече за DeltaSMART на уебсайта на компанията тук.

Този текст не е инвестиционна консултация и има само информативен характер.

(1) Корпоративна Търговска Банка

(2) По данни от moitepari.bg

(3) Национален статистически институт (НСИ)

(4) Данните за средните лихви по срочните влогове за съответните периоди са взети от БНБ, а за историческата доходност на индексите - от dqydj.com и investing.com.

(5) ETF – Съкратено от Exchange-Traded Fund, един ETF представлява кошница от ценни книжа, обикновено съставена на базата на съществуващ индекс или различни суровини. Търгуват се като акции и предоставят прост и ефикасен начин да инвестирате в различни сектори на икономиката, като търгувате нишови пазари.

[EconomyNews](#)

✓ 6.5% безработица през септември

Равнището на безработица през месеца е 6.5%, като се свива с 0.2 процентни пункта спрямо август 2017 г. На годишна база намалението е с 1.3 процентни пункта.

В края на септември броят на регистрираните безработни е 213 307. Те намаляват както спрямо предходния месец, така и на годишна база, съответно с 2.3% и 16.5%. Новорегистрираните през септември безработни лица са 27 055. От тях 518 са били неактивни, т.е. не са били нито заети, нито учащи и не са търсили работа. Броят на активираните от медиаторите и посредниците в бюрата по труда и техните партньори от началото на годината достига 9 080 лица.

В отговор на потребностите на бизнеса от квалифицирана работна сила Агенцията по заетостта продължава да активира услугите си за търсещи работа заети, учащи и пенсионери. През месеца като търсещи работа лица са регистрирани общо 847 представители на тези групи, с което броят им от началото на годината вече е 3 174.

Данните сочат, че броят на постъпилите на работа през месеца безработни лица се увеличава съществено, с 26.5% спрямо предходния, достигайки до 22 842 лица. Значителен е делът на започналите работа в реалната икономика - 83.8% от общо постъпилите. В резултат на изпълнение на активните мерки за насърчаване на заетостта сред безработните през месеца в субсидирана заетост са включени общо 3 706 лица, в т.ч. 1 901 лица по програми, 1 314 по схеми на ОП РЧР и 491 по мерки. Агенцията по заетостта продължава обученията за придобиване на професионална квалификация и ключови компетентности, както и груповите мероприятия за професионално ориентиране и за активно поведение на пазара на труда. Включените в обученията през месеца са общо 734, като срещу ваучери за обучение по ОП РЧР са започнали подготовка 195 безработни и 327 заети лица. Други 212 безработни лица се обучават по програми, финансирани от държавния бюджет чрез Националния план за действие по заетостта за 2017 г. Завършилите обученията през месеца са 543 лица. В проведените през месеца инициативи за професионално ориентиране и активиране са участвали 11 877 безработни лица.

Работодателите са обявили 17 270 свободни работни места на първичния пазар, като над половината от тях са от частния сектор - 58.4%. Бизнесът е заявил потребност от работна сила в следните икономически дейности: преработваща промишленост (4 612 места); образование (2 709 места); административни и спомагателни дейности (2 296 места); търговия (2 217 места); държавно управление (971 места); хотелиерство и ресторантьорство (959 места); строителство (652 места); транспорт, складиране и пощи (529 места); операции с недвижими имоти (437 места) и др.

Най-търсени по заявени работни места в бюрата по труда отново са преподавателите; работниците в добивната и преработващата промишленост; операторите на стационарни машини и съоръжения; квалифицираните работници в производството на храни, облекло, дървени изделия и сродни; продавачите; неквалифицираните работници по събиране на отпадъци и сродни на тях; персоналът, зает в сферата на персоналните услуги (бармани, сервитьори, камериери и т.н.); персоналът, полагащ грижи за хората; металурзите, машиностроителите и сродни на тях; водачите на МПС и подвижни съоръжения и др.

[News.bg](#)

✓ КФН предоставя съвети за финансови отношения

Нова услуга предлагат от Комисията за финансов надзор. От 16 октомври 2017 година потребителите на финансови услуги в небанковия финансов сектор и от бизнеса могат да получат отговор за няколко финансови отношения.

На телефон 0800 40 444 от 09:00 до 17:30 в работни дни от КФН отговарят на въпроси за правата на гражданите в отношенията им със застрахователните компании и пенсионноосигурителните дружества. Хората могат да питат за търговията на капиталовия пазар и боновите книжки от масовата приватизация.

Експерти от Комисията ще приемат запитвания и от компании в секторите, по които КФН има компетенции. Сътрудниците на Информационния център ще посрещат и гражданите, които идват с въпроси на място в сградата на КФН.

Екипът на Информационния център на КФН е избран измежду най-изявените студенти от финансовите, икономически и юридически специалности на няколко престижни университети след интензивно специализирано обучение и положен изпит.

С откриването на този център КФН ще защитава още по-ефективно потребностите на потребителите на финансови услуги, които ще могат да получават бърз и компетентен отговор на широк кръг от въпроси.

[B. Сегга](#)

✓ Само 20 от 265 общини могат да издават и обменят е-документи

Правителството вече няма да отпуска пари за компютри, а за свързване на регистри

Въпреки милионите, пръснати за електронно управление в България, едва 20 от 265 общини в България могат да обменят електронно документи с други администрации. Още 80 са подали заявления, за да се съобразят с изискванията за е-управление. Това съобщи председателят на Държавната агенция "Електронно управление" (ДАЕУ) Росен Желязков на традиционната годишна среща на правителството с местните власти в курорта "Албена" вчера.

Констатацията показва, че с темповете, с които местните управи се подготвят да въведат електронното управление, едва ли ще успеят да изпълнят новата повеля - до края на 2018 г. хартиеният обмен между административните структури да бъде преустановен и информацията да идва единствено по електронен път, без да се изисква от граждани и фирми да вадят всевъзможни удостоверения.

През юни правителството нареди всички администрации в държавата до 1 септември да приведат системите си за електронен обмен на документи в съответствие с единен технически протокол, утвърден от ДАЕУ. Наскоро стана ясно, че с електронизацията закъсняват не само общините, но и повечето централни администрации. По данни на ДАЕУ само няколко институции в България могат да си "говорят", т.е. да обменят информация с други ведомства изцяло по електронен път. Това са министерствата на финансите и на правосъдието, НАП, Комисията по хазарта, Агенцията по геодезия, картография и кадастър, Изпълнителната агенция "Одит на средствата от ЕС", НСИ и регистърът на особените залози. Бройката е пренебрежимо малка на фона на общо 624 администрации.

Росен Желязков призова вчера кметовете да приемат вътрешни правила за електронен документооборот, като ДАЕУ ще им помогне с примерни текстове. Той предупреди, че "всяка община трябва да анализира какви ресурси са необходими

за дигитализирането на хартиените масиви от данни", и припомни, че занапред зорко ще се следи за какво се искат бюджетни средства - за предоставянето на електронни услуги за граждани и фирми или за канцеларски нужди. Преди време Желязков разкри, че дълги години разноските за електронно управление са били част от капиталовите или вътрешноадминистративните разходи и затова никой не знае колко средства са изразходвани до момента за въвеждане на е-услуги. Чиновниците масово са схващали електронното управление като повод да купуват още компютри и софтуер вместо като инвестиция в подобряване на общуването с граждани и фирми.

От догодина в държавния бюджет вече ще се записват в отделно перо разходите за придобиване и обновяване на информационните ресурси на администрацията. В бюджет 2018 г. ще бъдат планирани 95 млн. лв., като се очаква всяко министерство да изхарчи между 20 хил. и 1 млн. лв., областните администрации - между 10 и 20 хил. лв., а общинските - между 400 и 5000 лв. С приоритет ще бъдат одобрявани разходите за актуализиране на регистрите и осигуряването на тяхната свързаност.

Желязков призова общините да актуализират информацията си за предоставяните от тях услуги в Административния регистър и да опресняват редовно данните там. Това ще позволи до средата на 2018 г. да бъде актуализирана информацията в Единния портал за електронните административни услуги, така че той да се превърне в обща платформа за е-услуги. Според Желязков до 2022 г. гражданите в целия ЕС ще могат да взаимодействат изцяло дигитално с администрациите на своите държави и общините не трябва да се успокояват, че дотогава има много време.

КРИТИЧНО

"В някои администрации се извършват истински безобразия - не може гражданин, който иска да подаде сигнал, да трябва да плати такса от 20 лв. за това", възмути се вицепремиерът Томислав Дончев, който също се включи в срещата с местните власти. Той съобщи, че тази седмица ще бъдат обявени резултатите от проверката, назначена от правителството, за ненужните разрешителни и лицензионни режими, въведени от общините в България. "Целта е контролът да стане текущ процес и да се повтори след няколко месеца", поясни Дончев. Вицепремиерът се възмути и от чиновнически структури, които при 8-часов работен ден отделят едва половин час за "приемно време за граждани". "Не е редно да караме всички граждани, целият бизнес да се строява и да се равнява по това как му е удобно на даден служител", посочи Дончев.

[Банкеръ](#)

✓ България и Турция организират заседание на комисията за икономическо сътрудничество

България и Турция обсъждат провеждането на заседание на Междуправителствената комисия за икономическо сътрудничество. Възобновяването на работата на съвместната комисия ще даде възможност за активизиране на двустранното сътрудничество във всички сфери от взаимен интерес. Около това се обединиха българският енергиен министър Теменужка Петкова и турският министър на търговията и митниците Бюлент Тюфекчи. Като съпредседатели на българо-турската Междуправителствена комисия за икономическо сътрудничество двамата дискутираха провеждането на следващо заседание.

"България и Турция са стратегически партньори в сферата на енергетиката – интерконекторът Турция-България ще осигури диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ като неразделна част от Южния газов коридор. Ангажираме се да работим за даването на нов тласък в двустранните българо-турски отношения. Провеждането на заседание на Междуправителствената комисия за икономическо сътрудничество ще даде възможност за увеличаване на стокообмена между двете страни", подчерта Петкова.

По думите на Тюфекчи търговският потенциал и стокооборотът между България и Турция ще се развият.

[Economic.bg](#)

✓ Износът ни за Германия с почти 20% ръст

За първите 6 месеца на 2017 г. стокообменът между двете страни възлиза на 3.551 млрд. евро

Министърът на икономиката Емил Караниколов и новоназначеният посланик на Германия у нас Н.Пр. Херберт Салбер обсъдиха търговско-икономическите взаимоотношения между двете държави, както и възможностите за инвестиции на немски компании в страната ни. На срещата стана ясно, че за първите 6 месеца на 2017 г. стокообменът между България и Германия възлиза на 3.551 млрд. евро, което е с 13% ръст спрямо същия период на миналата година. За периода януари-юни 2017 г. износът ни за Германия също отбелязва ръст от 19.8% и е в размер на 1,783 млрд. евро, спрямо първото полугодие на 2016г.

Посланик Салбер заяви, че в основата на взаимоотношенията на двете страни стоят добрите търговско-икономически отношения. Той изтъкна, че немските фирми са силно представени в България и даде пример, че в Германско-Българската индустриално-търговска камара членуват 500 фирми. Посланик Салбер посочи, че немските компании дават положителна оценка от работата си в България. "Ще работим още повече немски инвестиции да влязат в България", допълни той.

На срещата бяха обсъдени още решаването на проблема с работната сила и подготвяните промени в Закона за насърчаване на инвестициите, които да позволят по-голям процент за покриване на разходите за обучение на кадри, както и икономическите приоритети по време на предстоящото европредседателство на страната ни. Бе дадена и висока оценка за развитието на търговията между двете страни, която достига рекордни нива през 2016 г., когато стокообменът възлиза на 6.637 млрд. евро.

✓ Прием на проекти за над 310 млн. евро по земеделската програма е отложен

Обяснението на агроминистерството е, че извършва "кардинална реформа" в прилагането на програмата за електронно подаване на документи

За втори път през тази година ще бъде отложен приемът на проекти по ключови схеми от Програмата за развитие на селските райони, като закъснението варира между месец и близо половин година за отделните мерки, някои от които ще бъдат прехвърлени за 2018 г. Така фермери, сдружения и общини трябва отново да чакат за достъп до над 310 млн. евро, осигурени от европейските фондове и националния бюджет, а цялостното забавяне в усвояването на средствата по програмата увеличава и риска част от тях да бъдат загубени.

Настоящото закъснение се обяснява от агроминистерството с "кардинална реформа" в прилагането на програмата, която се извършва в момента, и която трябва да доведе до електронно подаване и обработка на документи, каквото има от години за останалите европейски програми.

Ново закъснение

В първите месеци на годината служебното правителство публикува графика за подаване на проекти по програмата, но приемането на документи така и не стартира. Впоследствие след избора на редовен кабинет графикът бе прекроен, като повечето от схемите бяха отложени за есенните месеци. Сега агроведомството е направило нов график, от който се вижда, че има ново отлагане на приеми на проекти по-късно през тази година, а някои схеми, които се планираше да бъдат стартирани сега, се пренасочват за 2018 г.

Така например планираните за септември схеми "Създаване на стопанства за млади фермери" и "Инвестиции в преработка" ще бъдат преместени през ноември. По двете мерки, които са сред най-атраktivните за бизнеса, се очакват бюджети от съответно 41 млн. евро и 100 млн. евро.

С около месец ще бъде отложен и приемът на трите схеми, насочени към горския бизнес - предотвратяване на щети от природни бедствия, възстановяване на щети от природни бедствия и инвестиции в лесовъдство. Според новия план те ще стартират в средата на ноември, тоест с месец и половина закъснение, като общата сума, за която ще може да кандидатстват компаниите от горския сектор, ще бъде над 21 млн. евро.

Схеми за над 150 млн. евро се местят за догодина

Същевременно обаче графикът на земеделското министерство показва и че приемът на проекти по някои от дългоочакваните схеми ще бъде прехвърлен за 2018 г. Така например схемата за развитие на неземеделски бизнес в селата, към която имаше сериозен интерес през миналия програмен период, ще стартира през април следващата година с бюджет от 100 млн. евро. Първоначалният план на агроведомството беше това да се случи този декември, тоест закъснението е от пет месеца.

За 2018 г. остават и две схеми, свързани с местните инициативни групи в селските райони, които първоначално също трябваше да бъдат отворени за кандидатстване през тази есен. Така например схемата "Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на местните инициативни групи" с планиран бюджет от 6.5 млн. евро ще бъде отворена през февруари. Новата схема "Подкрепа за сформирани и функциониращи оперативни групи в рамките на ЕПИ" за близо 10 млн. евро ще бъде отворена през май. Отлагане има още на схемите за инвестиции в широколентов интернет и възстановяване на културно и природно наследство, кандидати по които са агенцията за електронно управление и общините. Тези схеми трябва да стартират през март и са с общ бюджет от 45 млн. евро.

Е-реформа

Отлагането на кандидатстването за над 313 млн. евро бе обяснено от земеделското министерство с "кардинална реформа", която теча в момента по линия на прилагането на програмата за развитие на селските райони и чиято цел е да се въведе електронно подаване и обработка на проекти чрез системата ИСУН, по която от години работят останалите европейски програми.

В отговор на въпроси от ведомството съобщиха, че в момента подзаконовата нормативна рамка се привежда спрямо изискванията на закона за управление на средствата от европейските фондове и преминаване към електронно производство чрез ИСУН. Отделно от това от агроведомството съобщават, че фонд "Земеделие" "адаптира процедурите за работа и информационните системи към ИСУН", което е "продължителен процес, който изисква своето технологично време". От ведомството казват, че електронното подаване и обработка на документи ще гарантира "по-добро изпълнение на съответните процеси, както и да се осигури повече публичност и прозрачност по отношение изпълнението на програмата".

"Реформата в прилагането на програмата, от друга страна, е съпроводена с присъщия за всяка голяма промяна риск от забавяне на основните процеси, в това число и стартирането на приеми по отделни мерки, предвидени за прилагане през настоящата календарна година", се казва още в информацията, която ведомството изпрати на "Капитал".

Средства под риск

Рискът в настоящото забавяне на приеми обаче съвсем не е само за потенциалните кандидати, които се налага да отложат инвестициите си. България ще трябва да докаже, че до края на 2018 г. е усвоила 698 млн. евро от програмата, каквато сума е заложена като междинна цел, в противен случай може да загуби средства от т.нар. резерв по програмата, който е общо 140 млн. евро. За сравнение, към октомври платени по програмата са 405.6 млн. евро, а договорената сума е 827.5 млн. евро, сочат данните на агроминистерството. Така следващата 2018 г. ще се окаже ключова за изпълнението на междинните финансови цели.

До 2020 г. България може да усвои 2.9 млрд. евро по Програмата за развитие на селските райони.

✓ Приемът по подмярка 4.1.2 започва през ноември през ИСУН

През ноември ще започне приемът по дългочакваната подмярка 4.1.2, насочена за инвестиции в земеделски стопанства по тематичната подпрограма за малки ферми. Подпомагането е насочено за инвестиции при съхранението на продукцията, за презасаждане на овощни градини, лозя, за енергоспестяващи проекти и др. Наредбата по тази подмярка е готова, като приемът по нея също като при подмярка 4,2 ще става електронно през системата ИСУН, заяви заместник министърът на земеделието Лозана Василева по време на животновъдното изложение в Раковски, проведено за първи път тази година. При тази подмярка допустимите разходи за един проект могат да варират от 1 250 до 70 хиляди евро, като кандидатите са от трите приоритетни сектори - „плодове и зеленчуци“, „животновъдство“ и „етерично-маслени и лекарствени култури“.

Общият бюджет, за който ще се кандидатства е 12,5 млн. евро. Допустими за кандидатстване са фермери с икономически размер на стопанството от 6 хил. до 7 999 евро, измерен в стандартен производствен обем. Основно изискване е през предходната година те да са получили минимум 33 % от общия доход от земеделски дейности.

Не се подпомагат кандидати, които са били одобрявани по старата селска програма - мярка 112 Създаване на млади фермери от ПРСР 2007-2013 г., а също и по мерките 6.1 Млад фермер и 4.1 Инвестиции в земеделските стопанства от сегашната ПРСР.

Субсидиите се отпускат за предпазарна подготовка и за съхранение на продукцията като например оборудване за почистване, сортиране, пакетиране на земеделска суровина и сгради за специализирано съхранение и обработка, осигуряване на вентилация, изолация и охлаждане.

Подпомагат се проекти за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия.

Инвестиции за намаляване на потреблението на енергия, за производство на биоенергия за нуждите на земеделските стопанства и за машини, оборудване и съоръжения за опазване на околната среда също са сред допустимите разходи.

Субсидиите се отпускат още за проекти за въвеждане нови стандарти на ЕС, които обаче трябва да са приложими за съответните стопанства.

✓ Зелена сесия на фона на ниската активност на БФБ-София

БФБ-София започна седмицата със зелена сесия. Всички четири индекса на борсата записаха повишение.

SOFIX добави 0.17% до 670.28 пункта, като това е втора поредна зелена сесия за индекса на сините чипове и общо трета през месец октомври досега.

Индикаторите BGBX40 и BGREIT нараснаха с 0.05% и 0.12% до съответно 131.31 и 115.13 пункта. BGTR30 записа ръст от 0.12% до ниво от 546.66 пункта.

Дневният оборот на регулиран пазар на БФБ-София достигна 1.173 млн. лева.

80% от оборота на борсата или 945 хил. лева се дължат на две сделки за 2 590 145 лота от емисията на Соларпро холдинг. Книжата на компанията поскъпнаха с 3.69% до 0.365 лева за лот. Соларпро холдинг отчита внушителен ръст на годишна база в печалбата си през тази година. 1.12 млн. лева достига печалбата преди данъци на компанията към края на третото тримесечие на тази година, сочи индивидуалният отчет на Соларпро холдинг. За сравнение, за същия период на миналата година, печалбата преди облагане с данъци е била 183 хил. лева.

Въпреки зелената сесия активността на регулиран пазар бе изключително ниска.

Най-търгуваната позиция бе тази на ЧЕЗ Разпределение България. Инвеститорите прехвърлиха 116 лота при 16 сделки, реализирайки оборот от 32 хил. лева. дяловете на дружеството поскъпнаха с 1.13% до 278.000 лева за лот. Чешката компания CEZ Group планира продажба на активите си в България, като кандидат за тях е друга чешка компания представена у нас – Energo-Pro.

Втората най-търгувана позиция бе тази на Корrado-България. В рамките на 12 сделки бяха прехвърлени 1 213 лота, оформяйки оборот от 9 хил. лева. Акциите на компанията поевтиняха с 4.21% до 7.750 лева за брой.

9 сделки за 244 лота от емисията на Неохим, записаха оборот от 14 хил. лева. Книжата на компанията добавиха 0.87% до 58.000 лева за лот.

18 хил. лева оборот бяха оформени в резултат на 5 трансакции за 3 420 лота от емисията на ТБ Първа Инвестиционна Банка. Акциите на търговската банка поевтиняха минимално с 0.02% до 5.397 лева за брой.

Сред компаниите, чиито акции записаха зелена сесия, попадат Зърнени Храни България (+5.00% до 0.378 лева за брой), Еврохолд България (+4.52% до 1.319 лева за лот), Индустриален Холдинг България (+4.12% до 1.010 лева за брой), Проучване и добив на нефт и газ (+3.27% до 7.745 лева за брой), Българска фондова борса-София (+1.70% до 4.780 лева за брой) и Адванс Терафонд АД СИЦ (+0.59% до 2.235 лева за брой).

✓ Петролът поскъпва на фона на ескалацията на напрежението в Ирак

Цената на петрола запази върха си за този месец, след като иракските сили поеха контрол над богатия на петрол град Киркук от автономните курдски бойци, докато в същото време азиатските акции запазват позициите си - на фона на оптимизма около предстоящите печалби на компаниите.

Лихвите по краткосрочните щатски държавни облигации скочиха, след като се появи информация, че президентът на САЩ Доналд Тръмп предпочита икономиста от Станфорд Джон Тейлър за нов председател на Федералния резерв.

Японският индекс Nikkei остана без промяна след 10-дневната си печеливша серия до вчера, докато азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI бележи повишение от 0.1%, което е 10-о за последните 12 сесии.

Цените на петрола се задържаха близо до най-високите си нива от близо три седмици, след като иракските правителствени сили поеа контрол над важния град Киркук, който досега бе под контрола на кюрдските сили, което породило опасения относно доставките на петрол.

С напредването на иракските сили кюрдските оператори за кратко блокираха около 350 000 барела от дневното производство в две големи петролни полета в Киркук, изтъквайки като причина съображенията за сигурност.

Въпреки че производството бе възобновено скоро след това, опасенията по отношение на производството и ескалацията на конфронтацията между Багдад и кюрдите остават.

Щатският лек суров петрол се търгуваше на цена от 51.78 долара за барел, отчитайки леко повишение, след като вчера достигна 52.37 долара. Повишението е от 6.7% от триседмичното дъно от 49.10 долара за барел, достигнато на 6 октомври.

Цената на петрола от сорта брент бе на ниво от 57.84 долара за барел - без промяна за деня, след като вчера се повиши до 58.47 долара за барел.

Лихвите по краткосрочните щатски държавни облигации скочиха вчера, след като Тръмп се срещна с икономиста от Станфордския университет Джон Тейлър, за да обсъдят позицията на председател на Федералния резерв.

Тейлър е известен с предпочитанията си към по-високи лихви, в сравнение с настоящите. Тръмп се срещна и с други кандидати за поста и се очаква да се срещне и с Джанет Йелън в четвъртък.

Основните валути до голяма степен се търгуват без промяна.

Еврото се търгуваше на ниво от 1.1782 спрямо долара, отчитайки лек спад, в сравнение с предходния ден.

Доларът поскъпна до 112.07 йени, след като вчера падна до 111.65, което бе най-ниското му ниво от 26 септември насам.

При суровините, медта се оскъпи до 7 134.5 долара за тон, достигайки тригодишен връх, след като скочи с 3.7% в понеделник, записвайки най-големия си ръст от около 10 месеца, подпомогнат от перспективите за икономическия растеж.

За последно суровината се търгуваше на ниво от 7 110.5 долара за тон.